

CHOĎ MI Z CESTY, SATAN! (22. nedeľa cez rok)

Ježiš začal svojim učeníkom vyjavovať, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť od starších, veľkňazov a zákonníkov, že ho zabijú, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych. Peter si ho vzal nabok a začal mu dohovárať: „Nech ti je milostivý Boh, Pane! To sa ti nesmie stať!“ On sa obrátil a povedal Petrovi: „Chod' mi z cesty, satan! Na pohoršenie si mi, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!“ Potom Ježiš povedal svojim učeníkom: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho. Ved' čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?! Alebo za čo vymení človek svoju dušu?! Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca so svojimi anjelmi a vtedy odplatí každému podľa jeho skutkov.“ (Mt 16, 21-27)

Jeden starý midraš hovorí, ako sa na vrchole hory Moria, keď patriarcha Abrahám konal prípravy pre obetovanie svojho syna Izáka, zjavil Izákovi neznámy muž. Sklonil sa ku chlapcovi a zašeptal mu do ucha: „Počúvaj, Izák, syn Abrahámov, tvoj otec ťa chce zabiť. Chce ťa obetovať svojmu Pánovi, žiarlivému Bohu. Zachráň sa! Uteč!“ Keď malý Izák tlmočil slová neznámeho muža svojmu otcovi, tento synovi odvetil: „Môj jediný syn, milovaný syn, maj sa na pozore pred našeptávajúcim mužom, pretože je to satan. Chce nás odvrátiť od Božích ciest a zradiť jeho zámery.“

Tento midraš, ktorý obrazom vysvetľuje starozákonný príbeh o obetovaní Izáka, má s udalosťou, ktorá sa udiala medzi Petrom a Ježišom, veľa spoločné. Keď Ježiš pred apoštolmi zjavuje, že kráča v ústrety utrpeniu a smrti, Peter sa mu snaží v jeho ceste do Jeruzalema zabrániť.

Petrovi sa pre to dostáva tvrdých slov: „Chod' mi z cesty, satan!“ Ježiš však nimi neodsudzuje Petra, ale ľudskú predstavu Mesiáša, ktorá nie je v súlade s Božou. Slová „chod' mi z cesty!“ by sme správnejšie mohli preložiť ako „chod' za mňa!“ Ježiš teda nehovorí „chod' odo mňa preč“. Naopak, volá Petra do svojej blízkosti – ale na miesto, ktoré mu patrí.

Vízia kríža pritom nebola pohoršením len pre Petra. Pre každého veriaceho Žida bolo utrpenie znamením toho, že Boh sa od neho odklonil a Peter len pomenoval, čo cítili aj ostatní apoštoli. Podľa ich ľudskej predstavy mal Mesiáš priniesť blahobyť, spokojnosť a oslobodenie od nepriateľov. Koniec koncov – sú to predstavy, ktoré zodpovedajú túžbe každého človeka.

Nie je úlohou učeníka poučať svojho Učiteľa, ale zveriť sa jeho vedeniu. Slová „pod' za mnou“, „postav sa za mňa“ už raz Peter počul – úplne na začiatku, keď bol po neúspešnom rybolove povolaný nasledovať Krista ako jeho učeník. Teraz mu boli zopakované.

V druhej časti evanjeliového úryvku Ježiš hovorí o tom, že utrpenie a sebazaprenie, ktoré sú súčasťou jeho cesty, budú patriť aj k ceste každého učeníka, ktorý sa rozhodne ho nasledovať. Pritom „zaprieť sám seba“ neznamená „poprieť sám seba“, ale prekročiť vlastný tieň a vyjsť zo svojej uzavretosti.